

Vaststelling Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Veenendaal 2026

Burgemeester en wethouders van Veenendaal;

Overwegende dat

- Het college wettelijk verplicht is om een uitvoeringsprogramma vast te stellen;
- Een uitvoeringsprogramma de leidraad vormt voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken voor het kalenderjaar waarop deze ziet;

Gelet op

artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit;

Gelezen het voorstel van ,

Besluit

Het **Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Veenendaal 2026** vast te stellen

Hoofdstuk 1: Inleiding

Met de instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving dragen we effectief bij aan een veilige, schone, gezonde en duurzame leefomgeving. In dit uitvoeringsprogramma zijn onze VTH-instrumenten opgenomen met daarbij de intensiteit en capaciteit die is gepland in 2026.

Met dit uitvoeringsprogramma voldoen we aan bepalingen uit het Omgevingsbesluit waarin de landelijke kaders en eisen voor de gemeentelijke beleidscyclus zijn vastgelegd. De provincie beoordeelt vanuit Interbestuurlijke Toezicht in welke mate we voldoen aan de kaders en eisen. Dit uitvoeringsprogramma is een onderdeel van onze beleidscyclus.

De VTH-taken in dit uitvoeringsprogramma worden binnen onze gemeente uitgevoerd door medewerkers vanuit het team Ruimtelijke Ordening en Bouwen (ROB). De kern ligt op de VTH-taken die zijn gebaseerd op de Omgevingswet. De inzet vanuit andere wetten of andere teams is niet meegenomen, deze worden in eigen uitvoeringsplannen of teamplannen geprogrammeerd.

Verder ligt de uitvoering van VTH-taken bij de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU), de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en partners zoals provincie, waterschap en politie. De wijze van samenwerking met deze organisaties is in onze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UHS) vermeld. In dit uitvoeringsprogramma gaan we in op VTH-instrumenten en capaciteit die we als gemeente inzetten. Onze partners maken uitvoeringsprogramma's voor de taken die aan hen zijn opgedragen of die ze vanuit hun bevoegdheid uitvoeren. Handhaving op het gebied van ondermijning valt buiten het bereik van de UHS en daarom is afstemming van dit uitvoeringsprogramma met strafrechtelijke instanties niet noodzakelijk. Indien daar aanleiding voor is zal op casusniveau afstemming met de politie en/of het Openbaar Ministerie worden gezocht.

Dit uitvoeringsprogramma vormt de leidraad voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. De uitvoering kan door omstandigheden wijzigen. Dit wordt meegenomen in onze verantwoording over de uitvoering in ons jaarlijkse evaluatieverslag.

Hoofdstuk 2: Ontwikkelingen

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet is één van de grootste wijzigingen in wetgeving voor het fysieke domein van de afgelopen decennia. De uitgangspunten van de wet zijn participatie en integrale aanpak op basis van vertrouwen, met als doelen: minder en overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven van burgers en bedrijven en lokaal maatwerk. De Omgevingswet heeft gevolgen voor onze dienstverlening en voor de inzet van VTH-instrumenten. In onze dienstverlening, werkprocessen en in dit uitvoeringsprogramma zijn deze gevolgen verwerkt.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De private kwaliteitstoetsing is vanaf 1 januari 2024 van toepassing bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige nieuwbouw. Dit betekent dat de gemeente bij een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw de bouwtechnische aspecten niet meer hoeft te beoordelen of te controleren. Marktpartijen dragen er zelf zorg voor dat aantoonbaar aan wettelijke eisen wordt voldaan. Dit aan de hand van door die partijen toe te passen methodes voor kwaliteitsborging.

Wat de gemeente blijft doen bij het afgeven van een omgevingsvergunning bouwen is de toets aan welstandseisen, omgevingsplan en veiligheid voor de omgeving. Daarnaast dient de gemeente te controleren of de kwaliteitsborger werkt met een goedgekeurde methode, ontvangen we meldingen voorafgaand en na realisatie en beoordelen we aan de hand van de verklaring van de kwaliteitsborger of het bouwwerk voldoet aan de landelijke eisen en of in het gebruik kan worden genomen. Ook blijven we het bevoegd gezag voor handhaving tijdens de bouwfase.

In onze UHS is uitgewerkt hoe we onze rol invullen bij het ontvangen van meldingen en signalen van strijdigheid van de kwaliteitsborger. In dit uitvoeringsprogramma zijn de gevolgen van de Wkb verwerkt in de VTH-instrumenten en in de capaciteitsraming.

Meldingen en klachten

Inwoners melden in toenemende mate overlast. De verwachting is dat de gemeente alle overlastmeldingen grondig behandelt. In dit uitvoeringsprogramma zetten we onze capaciteit in op het zoveel als mogelijk opvolgen van urgente meldingen, om zelf te signaleren waar nodig en om op te treden vanuit ons reguliere, geplande toezicht. Daarbij ligt de prioriteit en de capaciteit bij de activiteiten met een hogere risicoscore uit onze risicoanalyse.

Complexiteit

Bij het beoordelen van voorgenomen ruimtelijke initiatieven neemt de complexiteit toe. De woningbouwopgave betekent dat we als gemeente inzetten op inbreiding, ontwikkeling van de spoorzone en op hoogbouw. Ook komen innovatieve woonvormen vaker voor. Verder zijn er nieuwe initiatieven op energie opwekking en -opslag en op circulaire economie (hergebruik van grondstoffen). Dit werkt door in het tijdsbeslag op het beoordelen van dergelijke initiatieven en op het vergunningenproces. Ook merken we dat het aantal handavingsverzoeken en verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo) toeneemt en tijdrovend is. Al deze aspecten zijn opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma en van een realistische capaciteitsraming voorzien.

Hoofdstuk 3: Systematiek uitvoeringsprogramma

VTH-instrumenten

Voor alle geplande werkzaamheden is benoemd welke instrumenten we inzetten en - waar mogelijk - welke aantallen we verwachten. Dit is gebaseerd op een analyse van onze registratiesystemen met het aantal vergunningaanvragen, meldingen, handavingsverzoeken en een voorspelling voor de situatie in het komende jaar. Ook zijn de doelen uit onze UHS meegenomen.

Ureninzet

De geplande aantallen VTH-instrumenten zijn voor zover mogelijk voorzien van een kengetal: een gemiddeld aantal uren dat benodigd is om één instrument in te zetten (bijvoorbeeld een vergunning of melding afhandelen, toezicht uitoefenen). Door aantallen te vermenigvuldigen met kentallen ontstaat een totaalbeeld van de verwachte uren. Voor een aantal instrumenten kunnen we geen aantallen en kentallen hanteren; dan is volstaan met een urenraming. In verschillende sessies zijn de VTH-instrumenten doorgenomen en zijn aantallen en urenramingen gemaakt en onderling besproken.

Formatie

Dit uitvoeringsprogramma geeft inzicht in en een onderbouwing van de formatie die geraamd is om de gevraagde dienstverlening te bieden en om de prioriteiten en doelen uit de risicoanalyse te realiseren. Dit is vergeleken met de formatie die beschikbaar is. Een eventueel verschil is de capaciteitsbehoefte.

Hoofdstuk 4: Programmering van de uitvoering

Onderstaande tabellen geven inzicht in de geplande werkzaamheden en producten met de planning van aantallen en de ureninzet. In de eerste kolom is een nummering toegevoegd als verwijzing naar de prioriteiten en de doelen die in onze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (UHS) zijn opgenomen. Daarbij de opmerking dat de prioriteiten en doelen in de UHS voor de middellange termijn zijn geformuleerd (periode van 3 tot 4 jaar). Dat kan betekenen dat er in 2026 een ander uitvoeringsniveau is dan bij het beschreven doel wordt nagestreefd.

Bij het programmeren van de inzet is uitgegaan van de beschikbare formatie in 2026. Gelet op de formatieuitbreiding is de geraamde inzet voor 2026 anders dan die voor 2025. Verder zijn de cijfers van Q1, Q2, en Q3 van 2025 betrokken bij de programmering van de werkzaamheden voor 2026, maar deze hebben onvoldoende aanleiding gegeven om de geraamde uren aan te passen.

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Algemene werkzaamheden en dienstverlening			
	Inhoudelijk overleg/werkoverleg over initiatieven, aanvragen en zaken	-	0,7
	Bedrijfsvoering, uitvoeringsprogramma en jaarverslagen	-	0,2
	Coördinatie van uitvoeringsdiensten	-	0,3
	Afstemming met samenwerkingspartners	-	0,1
	Beheer en inrichting (VTH) applicaties en werkprocessen	-	1,1
	Implementatie nieuwe landelijke wet- en regelgeving	-	0,2
	Bijdrage aan kerninstrumenten OW (omgevingsplan, omgevingsvisie en -programma's, DSO)	-	0,2
	Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen	-	0,1
	Website, social media, gemeentelijke uitgaven, informatieverstrekking, persvragen	-	0,1
	Afhandeling Woo verzoeken	8	0,1
Totaal			3,0

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Omgevingswet (aanvragen en toezicht)			
1	Informatieverstrekking: klantvragen via Fysieke Omgevingsloket	-	2,7
1	Conceptaanvragen (inc. omgevingstafel light)	-	1,4
1, 10	Omgevingsplanactiviteit bouwen: ruimtelijk deel	250	2,7
1, 2, 10	Omgevingsplanactiviteit bouwen: technisch deel	156	4,1
4, 19	Omgevingsplanactiviteit (rijks)monument	10	0,1
4, 19	Omgevingsplanactiviteit sloop in beschermd gebied	0	0,0
	Omgevingsplanactiviteit werk, niet zijnde bouwwerk	3	<0,1
	Omgevingsplanactiviteit uitweg of inrit	35	0,2
15	Omgevingsplanactiviteit kappen bomen of vellen houtopstand	30	0,2
16	Omgevingsplanactiviteit reclame	20	0,2
	Aanvraag afwijken regels in het omgevingsplan voor gebruik	10	0,1
	Intrekken van een omgevingsvergunning	10	0,1
24	Melding en toezicht slopen, inclusief asbest	130	0,3
	Melding en toezicht mobiel puinbreken bij sloop	5	<0,1
5	Gebruiksmelding brandveiligheid	25	0,1
	Overlastmeldingen bouw of sloop	20	0,1
	Overlastmeldingen installaties (geluid en trilling airco, warmtepomp)	10	0,1
	Toezicht vergunningsvrije bouwwerken	20	<0,1
13	Toezicht op omgevingsveiligheid/bouwveiligheidsplan	8	0,1
	Handhaving bouwen, ruimtelijke kwaliteit, asbest en brand/omgevingsveiligheid	-	0,3
Totaal			12,8

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Rechtsmiddelen			
	Behandelen bezwaar vergunningen	-	0,2
	Behandelen bezwaar handhaving	6	0,2
	Behandelen voorlopige voorziening, (hoger) beroep vergunningen	-	<0,1
	Behandelen voorlopige voorziening, (hoger) beroep handhaving	3	<0,1
Totaal			0,5

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Gevolgklasse 1 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen			
	Bouwmelding Wkb	40	0,1

	Gereedmelding Wkb	40	0,1
	Melding strijdigheid	5	0,1
	Informatieplichten (start en einde)	300	0,2
Totaal			0,4

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Milieu			
	Bijdrage aan integraal toezicht milieubelastende activiteit		0,2
Totaal			0,2

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Vergunning, melding, ontheffing en toezicht Bijzondere Wetten			
8	Toezicht op illegale seksinrichting en prostitutie	5	<0,1
Totaal			<0,1

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Gebruik bestaande bouw			
6, 7, 14	Aanvragen en toezicht huisvesting (splitsen, omzetten, kamerverhuur)	-	0,1
	Toezicht obv melding Wet goed verhuurderschap / Wet betaalbare huur	-	0,2
6, 7	Handhaving huisvesting	12	0,4
11	Toezicht strijdig gebruik woongebouwen/percelen (bedrijfsactiviteiten, bewoning, recreatie)	5	<0,1
12	Toezicht strijdig gebruik bedrijfspanden en -percelen (bedrijfsactiviteiten, opslag, bewoning)	5	<0,1
11, 12	Handhaving strijdig gebruik	8	0,2
22	Toezicht bestaande bouw: woongebouwen	-	0,1
22	Toezicht bestaande bouw: onderwijsgebouwen	-	0,1
22	Toezicht bestaande bouw: parkeergarages	-	0,1
22	Toezicht bestaande bouw: bijeenkomsten	-	0,1
22	Toezicht bestaande bouw: gezondheidszorg	-	0,1
22	Toezicht bestaande bouw: overig	-	<0,1
23	Huisvesting bijzondere doelgroepen / tijdelijke huisvesting	-	<0,1
Totaal			1,3

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Evenementen			
18	Melding evenement (bouwconstructies)	5	<0,1
18	Vergunning evenement (bouwconstructies)	5	<0,1
18	Toezicht evenementen (bouwconstructies)	5	<0,1
	Handhaving evenementen (exclusief openbare orde)	1	<0,1
Totaal			0,1

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Alcoholwet en exploitatie			
17	Toezicht op exploitatie horeca (incl. terrassen)	5	<0,1
	Handhaving	1	<0,1
Totaal			0,1

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Handhaving			
	Behandelen handhavingsverzoek/meldingen	35	0,7
	Handhaving overige onderwerpen	5	0,1
	Effectueren van dwangsom of bestuursdwang	4	<0,1
	Gedooftbesluit	1	<0,1
	Registratie en wijzigen Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem	1	<0,1
	Legalisatieonderzoek	25	0,1
Totaal			0,9

Prio UHS	Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
Openbare Ruimte			
	Gebiedstoezicht en signalering	-	0,2
3	Handhaving ondermijning (sluiting panden, controles)	10	0,2
16	Toezicht illegale reclame	3	<0,1
	Toezicht op voorwaarden landschappelijke inpassing	3	<0,1
Totaal			0,5

Hoofdstuk 5: Inzicht in inzet

Indien we de geraamde capaciteit afzetten tegen de beschikbare capaciteit, dan ontstaat het beeld in onderstaande tabel (aantallen zijn in fte). Bij de geraamde capaciteit is nog geen rekening gehouden met eventuele landelijke prioriteiten/projecten die capaciteitsinzet vragen. De ervaring is dat landelijke prioriteiten of projecten doorgaans in samenwerking met de regio worden opgepakt en dat we op dat moment beoordelen hoe we met een capaciteitsvraag omgaan.

Team ROB	Geraamde capaciteit	Beschikbare capaciteit	Verschil
<u>Vergunningverlening</u>			
Omgevingsloket	2,4	2,1	- 0,3
Administratief	0,4	0,6	0,2
Vergunningen/constructeur	6,3	6,67	0,37
Juridisch Beleid	3,0	3,0	0
<u>Toezicht & handhaving</u>			
Omgevingsinspectie	5,2	5,4	0,3
Juridische Handhaving	2,5	2,4	-0,1
Totaal	19,8	20,17	0,37

De tabel ziet er in 2026 anders uit dan in 2025, omdat er naar aanleiding van de vaststelling van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie meer formatiebudget beschikbaar komt vanaf 2026 (5 fte). Dit extra formatiebudget wordt ingezet om de huidige capaciteitstekorten bij de verschillende functies binnen VTH structureel te ondervangen. Zoals uit de tabel blijkt, biedt het formatiebudget voldoende financiële middelen om de UHS uit te voeren. Hierbij wordt wel verondersteld dat de vacatures die hiervoor worden opengesteld ook daadwerkelijk worden ingevuld.

Burgemeester en wethouders van Veenendaal,

Sjoukje Deelstra

secretaris

Gert-Jan Kats

burgemeester